

By/av: Faruk İremet

Title: Zerîtenik

Contents/innehåll: Poems

Language/språk: Zazaish

ISBN: 91-972069-7-0

Print/tryckt: 1996, iremet publishing

Zeritenik

Vervateni

Gerek her merdım hemver xü, hemver piranê xü vazife yê xü biyaro ca. Vazife; vazife yê vındernayışê vını biyayenda zıwanê ma Zazaki yo. gerek her merdımê no zanê, nuşkar, wendey xü u kokê xü nas bikero. Nas kerdena xü, nas kerdena welatê xü kêberê şarê binan rê xü qebug kerdayışa beno.

Her merdım bı şexsiyetê xü ya yeno nas kerdên. Senin kı her milet, nuşkar, artis bi çi yê xü yê taybeti ya yenê nas kerdên. Ê kı ninan rê beno kılidê komünikasyon zi fina zıwano. Yani zıwan, kılidê komünikasyonê nuş u ê qıseyê mabêndê şaran u insanano. Zıwan şexsiyetê welatiyo. Kokê welat, kokê name yê welat her wext xü zıwan ra gino. Swêdi-Swêd, Yunani-Yunanistan, Fransizi-Fransa, Romani-Romanya, Rusi-Rusiya u.a.b...

Çı wext merdım bı zıwanê xü ya nê nuşno, zıwano xü niyaro kar, cayê dı êy merdımı kewnê tengaseya vinayış u nê şenê rayê newe akerê qandê zıwanê xü u nê şenê bibê rayverê şarê xü. Zıwan, vek u diyalekt zengin biyayena şar biyeyena.

Bı zıwanê zazaki heta nıka çiyê mühim niyameyo nuşnayenı. Çiyê kı heta nıka ameyo nuşnayenı zi zaf neweyê. No newe biyayenı zi, zıwanê ma yê nuştı zehmetey veceno ser rayê ma. Heta nıka o çi kı ameyê nuşnayenı, ina zi tenya ser çiyê politik u ıstaniğ mendo. Gere ma nêy çiy bıvırnê. Enerji u gıraneya xü bıdê ser çiyê bini zi. Co kı çendı ma ser zıwan, tarix, tradisyon u ser çiyê açarnayış bı gürweyê ma yê zıwanê xü yê may u piyan bıkerê dewlemend. Heri çiyê mühim zi noyo kı, zıwanê ma yê zazaki dı diyalekt u veki estê. Nuşnayenı dı, qıse kerdên dı qandê coyo kı ma zehmetey ancenê . Gere ma qederê zıwanê xü yê bin dest mendaye bıvırnê u êy rê gıniyo teze bı dê. Eger ma nêy nê vırazê se, qeçekê ma , ma ra hêsap perskerê. Ma, kar u xebatê ma zi wuni tecrit bıkerê kı ma do nê şerê bı werzê saqandê xü ser.

Tiya dı ez wazena çiyê veca çıman ver. Gere ma enerji u gıniyê xü bıdê ser zıwan u ma xü lete nê kerê. Vek u diyalektê zazaki bıyarê pêhet u bı ina ra ma zıwanê xü yê nuşı vırazê. No kar zi, karê merdımê cidı u ê zaneyo. Eger ma wazenê se, zıwanê xü yê newedera vırazê gere ma akademi, enstıtüiyên xü vırazê. u bı newedera ma êy rê gıniyo yo taze bı dê. Bı zur u nêzanêya qe çiyê nekewno ser. Zane biyayenı zi, kokê xü, zıwan xü u kùltürê xü naskerdên u gırwe kerdên beno. Gere her merdım gırwe u enerjiyê xü dı cidı bo.

Vırazyayena u biyayena dınya ra heta nıka heme çi ameyo vırnayış. Hınsani, si, aw, dar u çar wextê seri ameyo vırnayışı u zaney tarixê nêy rê vanê mutasyon. Zıwan zi no vırnayış ra heqê xü gıroto u ameyo vırnayış. No vırnayış hem hetê negatıva u hem zi hetê positıva yo. O çi kı negatıv tarix dı xü mısınayo noyo kı şar zıwanê xü vira kerdo u zıwani bini mısıyo. Na vervatenê xü dı bı zeriweşeya şenê nêy vacê kı; zıwanê ma dı zi çiyê newe vıçênê. Ma şarê xü rê u wendênê Zazaki rê heme çiyê neşiri Zazaki pıroz kenê.

Ez nêy çiy serwerzayena zaf gırdı vinena. Qandê kı, heta nıka zıwanê ma ameyo pelçıkıyayenı u nıka nıka ma gamê xü yê gırdı erzenê u xü nezdiyê pê anê. Ez a vana; Qandê jew biyayena zıwanê ma zazaki dest pêdê pê, mıl bıdê mıl...

Zeritenik

-1-

Ê çî çîmiyê
dî siyayeya por dê to dî
arwêşê şanî Zeritenik
no çî xezeb o
qesba camêrdê nê welatî
tîrote şanê mîn o
tariya xori dî
ê çî fixaniyê
ê fixan,
ê tenya biyayenê.
Tenya biyayena
fişingê to yo enbazo.

Tî mî ra pers kerd
mî ra cewabê persê to bê zîwano
bê zîwano ay destî girêdaye
kamcin name bîda?
Nameyê nêy çî çîçiyoy?

-2-

Ma vîzêr nê bi
mî a cînya serdê pîrdî vînya
porê cî bî vîya
rengê konstnerê vîraştê
çîçîkê cî
werdenê...
vêşaneyî qeçekê ay bî.

Fixan,
fixan a zerîda yaran...
U ê hezaran bî
nîmneyîna ê çîdê xerîbey bî
o zî, ze vewrda tozanî
ma ra dîrî perî
perayîna
halînê
koyê zerîda
dîrbetîna tenya bîyayî.

-3-

Bejnê to yo şermaye,
şermayeyê çımandê mı dı
çımanê mı
ze rengandê konstnerı
dest nê daye
ne zı leymin bi.

Hey delalo, welatı bındest,
serehewedayena
 zerida mın a kıhan
newe biyayena zerıda mı
ka, koti dı mend
pêlê nımnayeya qelesa mı?
Tırba cı,
tırba enbazdê mı
enbazê mın o güleyan ver di
 şehido Zeritenık
dı bındê azadiya kıhoya
 azmini dı
xü nê da dest
arweşê şani Zeritenık.

Ez to vinena

Çimê to roşni bo waştaya mî
bewnî fina serna ravêrd
tî fina mumna biacifinî
o yo kî tî mî pawena
çimanê to, ze veriya
 fina ser rayê mî
 hesreteya to bixemilno.

Çimê to roşni bo waştaya mî
bewnî vewr helêno
tiya dî çî mend ma pêbivînê.

Waşt

Xortê bi
tenya
zerya cı
zeydê
teyşanêya
erdanê bê aw bi
kokêno mezbut waşt
nê bi
cinya waşt
berey bi
welatê xû waşt
o zi bîndestê
bîndestan bi.

Rojan,
mengan
u
seran
amord
sırgun bi,
belayê sereyê cı,
tenya biyayena cı
ze adirê cıxare
canê cı acıvına
cıxara xû ra
nefesê ant
u derdê xû
zeydê dumanê cıxareya.
vela kerd

Vızêr amnan bi
ewro payız
tayın serd
puk
u varan
bı va yê payızıya
heme çi bi palax
ax...
Mijê siyay...

Koy ser dı ewro
mı darê di
o zi zeydê xortiya bi.
Vızêr,
zeydê amnaniya
ewro,
zeydê payızıya wuşk

u zeydê o xortiya tenya bi.
Ser koy dı dırbetın
qande roji weşi
payız dı,
 hez peyda kerd
zeydê weşeya amnanı.

Mıjê siyay
daran ser ra
 kewt ver va
ze dumanê cıxara...
 vını bi

Aşmi

Şanê amnanî
ser azmîni dî estare
zeydê gûla sur xû
akerdo

u
tiji
zey verê
ser vala ma yê suran dî
qandê azadiyê Zazayan
zeydê gûla suriya
germeya amnanî dî
xû dayo teber

e,
tî zanê
ez to hetî

u
bî to dî
zeri weşa welatê mî.

Tî aşmî
tî tiji ya ma ya.

Mitra

Ez 2hozanwanêna
zerya mî qeçeko mahsum
qet bî vayeyêna niyameyo rotenî
u gîştandê çataliyê zeriya wuna
halunê çimandê Mitra ra
mî tiji arêkerdî
xoriyêya zerida şîirî dî
kîhoyeya 3mêşandê tijinan xemîlnê
no eşqê min o to rê wunasin
1pêhesiyayena vala yê eşqî dî
huwayê Mitra.

- 1-Mitra: Mitoloji dî, nameyêdê homayê tiji
- 2-Hozanwan: Şair, nuşkar
- 3-Mêşe: Dar u ber, daristan
- 4-Pêhesiyayen: Îlan

Kêyna mı

Tı nê şena
mı ra hezbıkera
tı nê şena
ımısa mı
qandê kî ez,
lacê feqirana
ez nê şena to
bı hüngımêna
wari kera
ez nê şena çınayê bı heriran
torada
hele hele to rê,
qandê zenginey
nê şena soz bıda.
qandê kî tı,
çına xürada
qandê kî tı,
bızewıcyä
gerek tı,
edakarey bıkera
keyna mı
fedakarey...

Zeydê mına,
zeydê êya,
zeydê nêya.
Bê fedakarey
tı nê şena
nano rehat bura
heta arıqê çarey to nê rijyo
tı nê şena
çınayo weş
xürada.
tı çıwext ékey bıkera,
tı nê şena
bı kewa külfetê ma miyan
kêyna mı...
Tı nê şena bıkewa külfetê ma
eger tı vaca
ez édızıyaya,
ez nê wazena
o wext zi
tı mı rê nê bena
kêyna mı

Kokê cı

No şan ez,
rehin girota
tareyeya horiyê
ixanet pır kerdey
mı -erdan- nuşna
şananê bê name rê
bitamê isotiya
ê kı işkence kenê
êy rê zi wêhêr vıcyay.

Çımanê to gırd biy
vatenê to gırd biy
dima şokê elektrikan.
Tı ma rê,
ma to rê
xerib niyê
ma wêhêrê meji yê
o kı kokê cı bı erda dısıkyaye yo.
No heskerden
u hendı kı no zeri dano pıro
u bar keno goni
ê qanalanê
serehewadayeni rê...

'Ema mı Fat rê''

Bı zıwanê ma, ıstanıkê to

-1-

Şıirê bınuşnı
bê guni
bê tewayışı
bê nê weşey
u heme miyanê êy dı
bıbo jew dêri
qandê weşey.

Kaxıdê no sıpe
u qelemê no
bê mürekeb
bınuşnı şıirê raşt
bê çewtey
bê xıyanet
u xü bınuşnı
bê zuri.

-2-

Çaxê ma yo qeçekey
u
ıstanıkê Daday
bı serweşeya virê mı dı rê
u
bê nê weşey
qandê ma şan
bi cayê nımnayemı
miyanê tariyan dı...

Nıka ma biyê gırdi Dada
qeçekê to yê adırı
çiyê bina ra hes kenê
ıstanıkê to,
bı müzıkê Rotıdrigez
bê vaten
qandê weşeya jew deqe
heme heyali
werzenê ser lıngan
Dadaaaaaa

-3-

u

istanikê to
qandê ma
tenya nê bi
hewnê ma yê qeçekey
ina bi numuney Dada
numuney...
Senin lacêkê no feqir
ser hewadano
hemver padişahan dı
senin kêynekêno weş
kêynek biyayena xû
nê dano
lepê ejderi çimsura
ina tenya
istaniki nê bi Dada
ina zıwanê ma bi
kameya ma bi
tarixê ma bi
nıka istanikê to
sere yê ma dı
şırqan kenê.
Waştana ma
qandê zıwanê ma yo
Serhewadayenê ma..
qandê şarê ma yo.
Dada, lac u kêyney dımlıyan
o rê sond waneno kı
ma do ê istanikê to yê şirini
lepan bın ra vecê.

Germey

Wuniyo
tı wazena
destê mı veradê
o germeya veri nê mendo
ê vacı qandê çıçı yo?
O...
hêrsê çımanê to
desmali *tern kerdo

*Tern: Hi

Gêyrenê

Zeydê mırîçikana
ma halunanê xî ra kewt
bê hıdud
bê ray
miyanê şanê tariyan dı gêyray...
Germeya halunanê xî
u nê vinenê ay germey.
Werzı canê mı,
halun gêyrayena ay hewni ra
nıka ma yê tiya dı rê
heruna kesi,
ti ya nê gına
bê mı hetı!

Ame u şî

Ewro hûlqê mî,

-tengo-

zerya mî

zey adiri

kewto ver hêşî...

Şan

kerdo

roj.

Tiji ame,

roşni ame,

o zi zerya yê mî ra

kederî vet

veşna

cayê derd u keder

serbesteya welatê mî vereda.

Ame

vereda

u

şî...

A waştaya ma ya

Gan,
Ganê mın o,
 mı ra
 to rê emanet
Tı mı ra durı,
boyê to nezdiyê mı
 heyalan dê mı dı.
 A gan
 bê şermaye
 akerde.

A gan, ê to ya
bê güli,
bê erdı
u arıqê to yo
 hêrsanê mı dı.

Mı to ra
tenya
waştênê no bê çım waşt
 bê herf
 bê xet
 bê suret.

Mı tenya çımanê to
 çımanê to waşt
 kı waşt dınya
 bı çımanê to ya bı vına
 helala, çımanê mı.

Gan,
fina gani yenê rotenı
gan,
fina gani yenê kıştenı
gan,
fina, a ganı dirbetını dı
 tı esta.

Ez, ê to
tı, ê mı bıya
labırê gan,
na welatı bê wêhêr
 bê vala
 bın êşkence ê kamiyo?

Na welat,
 ê ma ya
a waştaya ma ya

U bî a zîwana

Bî çîmanê hêrsî priya
bî çîmanê tersana
ser zîwanê mî dêrêno weş
welat ra duri dî

qandê şarê ma Zazayan

şîma ser
to ser gûla mî
miyanê nê weşey dî
bî heskerdena germa
gûla arêdana pê.

Boyê to
gûla mî
mî ra duriya
u ez duriyê weşeya welatiya.

Bî zîwanê ma ya
maç kena,
tam kena,
qîsey kena,
bî zîwanê ma yê Zazakiya
to rê vana;
"to heskena"
u bî a zîwana
to ra aşnawena
tî mî heskena...

Teyşan biyayenı

Naskı dışmeni
çimsuri!
Germeya amnani dı
süreya *sodiri dı,
gülêno sur veradı
ser virardena şêhidan!

Hêrsanê çımanê to nê,
lejê to bınuşno axin.
Zehmeto,
varan bın dı
têyşan biyayenı
laberê, tı qeçekê no erdananê
metersı!
Tı helbet, no lejdê xü dı,
u heskerdena welati dı
tenya niyê.

*Sodiri: Şefaq

Xalza

Xalza

tenya biyayemî zehmet o
qeçeki nê şenê kay kerê
nê şenê gûla vırar kerê
adır kewto mêşe miyan
 veşayena zeri
 durbet o,
 horîy o
 xalza...

Adıro kî kewt Suk
kewt ma zeri
Kêyey, ocaxi veşna
Ma kerdî pereng-pereng
ma kerd, mehkumî macireya ebedî
Sukê ma ra...
Xalza,
welat
welatê ma yo
bêrî,
 ma hetî wêhêr bî viciyê
no erd
erdo ma yo.

Tay nê bi

Şıra

ser rayê mî

dar u bostan

koy u kerey

dîşmen u tîrşîkçi

u çorşma dî çîmsuri.

Şar kole nê bi

ez kole nê biya

ez kole nê bena

ez kole biyayenî nê wazena

nê wazeno

pir û cînya

camêrd u xortî

qeçek u kêyneki.

Kes vir nê keno

a kîştên u zorey

Dersîm dî,

Pîran dî,

Xarpût dî,

Koçgîrî dî

Ararat zî vîra nê keno

qetîl kerdenêno tay nê bi.

Qeçekî zî vîra nê kenê

senîn gülê boyê cî weş

amey wîşk kerdenî

dîlo, zordarey dest pê kerdo

dîşmen rayan tepîştî

xortî metersê

vala yê xû werzanî, azmînî...

Kes nê şeno

Kelepçe yê
destanê mî
qandê destanê mî o.
Ez roşnavira
roşnavir...
Kes,
nê şeno
kelepçe yê xû pîrodo
fikirandê mî rê.

Miyanê mî dî

Werzî!
hewnê xû ye horî ra, werzî!
To pawena.

Ez zana
rayêno
şiyayen u pêydî niyameyena
wuniyo ez zana
u vir zî nê kena
heskerden u bawer kerdenî.

Miyanê mî dî tengasey
miyanê mî dî isyan
to wazena, to pawena
Piyê mî, vir nê kena
rojê ma yê weşî.

Wazena şîra
serdey
tenyayey
hêş miyanê mî dî
u ez to pawena.

Heyat, o yo kî
merdîm êy ra çî mîseno
heme çî
o ser gan tewateyeni rê
o ser heskerdenî
u o ser hesret.

Werzî!
Qandê mî vaji
heyat çiçi yo?
Ez wazena bî zana
 piyê mî,
ez a to pawena.

Ewro varan vareno
şewra nê zana çiçi bivaro
ez wazena fina to bîvîna
ez zana şî
ez nê şena to jewnî finî bîvîna
destê mî nê reseno ser erdê to
u ez nê şena boy bîkera
mî ef bîkî Piyê mî
tî, hesretê mî bî u tî şî...

Piyê mî ez o bira to het
ewro, meştî mûhim niyo
mî bîpawî
destê mî dî gülêna sur
bî hesretê xû ya bira to het
u ez nîka ra, to hetî ra...

Tı u zerya to

Nıka qandê kami vaca
u binuşna
qandê may u pi,
Way u bıra
u qandê şarê ma?

Zeri hezkerdena.
Dur biyayeni,
ma miyan dı ra
dur biyayeni,
sereyê ma dı ra
dur biyayeni,
xü karito miyanê insananê ma
dur biyayenê ma
kefê dışmen o.

Meşo,
kêyna delal.
Hisê zeri ümido
u dur biyayeni xırabo
u dur biyayeni hesreteya
dur biyayeni zehmeto.

Meşo,
xorto camêrd
germeya zeri, serhewadayena
dur biyayeni, tenya têşanêya
dur biyayeni, vini biyayena
duri, tenya cêser vıznayena.

Meşo,
bewnı ser welatê ma
senin tiji yo abeno
vayê amnani
seni ma beno weşey
zerya ma ze güloverê baharı
senin xü dano teber
ganê mı, to u zerya to
xü hetı wazena.

Nimite

Hewnê mî dî
 tenya tî esta
o kî kes nê vînenî
tî nîmîteyê wuca dî
o ca kî,
qandê heme insana
 gîrote yo.

Sîfte ma pê,
 wuca dî, dî
pêyniyê kêberê çîman
o kêber kî xû akerdê
hewnê mî
u
ca yê to yê,
 mî tî nîmîte rê.

Ramandê ma dî

Şîma vanê
heme çi ray dî ro
çiçi ray dî ro?
Lej keno o yo
hem ca dî
gülê tezey.

Kamcin kışt ra rojo dano pa
ma no bê sebeb o?

Qe çiyê veng niyo
hawarda zıwan dê mî
fina teqey abyayê zındanan dî.

May vanê,
qeçê ma bî kotekana
cêser nê kewno
bî çî babeta ma şenê gülê suri
biresnê inan
kî ina bızanê
"ina tenya niyê"
u ina ramandê ma dî rê.

Senin berza

May a mî,
weşeya zeri da mî
nîka hesretey
 zeredê mî dî
 ze kûl
 ze nê weşey
 vîla beno.

Senin!
Nê zana.
Senin berza,
zerida xû ra
 na kûlanê hesretey
na genceyda xû dî
 vana qey
 biya kal
bê sîpe pordê mî dî.

May a mî,
nê zana to rê senin vaja
heyatê mî,
 nê zana,
 o do koti dî bîqedyo
 u bê wêhêr vîni bo.

Bîra, way u enbazê mî
şîma nêy weş bî zanê kî
 bîrayê şîma
 qe rojê
 xû teslîm nê kerd
sere hewadaye
 her wext vernî dî
 ne tersayê
 ne zî qeleş bî.

Laberê hesret,
goşdareya camêrdey nê keno
hesret,
ze qeleş peynî ra dano pîro...

Gülê nê akerdey

No çiçi yo
 bê wext
 tı xü dana ray
ganê mı dı
 deryay wuşk kena.
Dengızê, rehmê may dı
 -heyatê qeçekê mı kışena.
O heyat,
kütçe dı,
destê qeçekan dı
 zeydê gogi ya
pêro heskerdena zeri ya
qeçeki...Güli nê akerdeyê.

Tı viri dê mı dı ra
ez,
to vira nê kena
tı biya, derayay rehmê may.

Heyalan dê mı dı
 tı xü dana ray
 u şına
tı kewna duri,
tı xü dı bena
 mı ra çi yê
tı mı rê tenya
 hêşi veradana...

Vanê Zaza yo.

Werzani erd ra o dirbetim!
Pers kî cî ra,
o ka mo?
O nê merdo,
o sere hewadayeno
o erdê wêhêrê welatê ma yo
u cî rê vanê Zaza yo.

Ma mekerê ilet

Ina dıřmınê ma yê,
Ina fek bı goniya yê,
Werzê! Embazno werzê!
Xü ra pers bıkerê
řıma kami yê.

Eger ma jew nê bê
eger ma parçe bı bê
nêy rê tenya kêfê
 qetilê řarê ma,
 qetilê egidanê ma yeno.
Ma rê vınderdıř gerek qe nê bo.
Çorřme yê ma heme ameyo giroten
gerek ma zi bı bê jew dest
 jew pırodayen
ma rê vanê
 -řıma wêhêrê vala niyê
ma zi wêhêrê vala yê
qey řıma nê zanê
bı rengê sur u řınê Zerdeřt
ma zi wêhêrê welatıyê
ma koy,
koyanê ma nê bi
 wêhêrê cengi.
U goni,
goni yê may u çeçekanê ma, nê bi?
De werzê werzê!!!
Goniyan miyan ra bı rıhêno newe.
řıma zanê heme çi ra mülhim çi çi yo
zıwano zıwan...

Eger zıwanê ma
nê bo dıyanetê ma
ma yê vını bê ha ho...
Me vacê no Sîrek ra yo, nê beno
me vacê no Dêrsım ra yo, nê beno
me vacê no Palo ra yo, nê beno
me vacê no Hını ra yo, nê beno
me vacê no Elewi yo, suni yo nê beno
me vacê no bê imano nê beno
la de beso...
Ma miletı yê milet...

Embaz,
embaz...
de beso welatê ma
u ma mekerê ilet.

Ina nê merdi

Ay kî bermenê
ay kî teslim bîyê
vanê koy adır nê tepîşeno.

Adirê sîfteymî
dest ke panc noli dî
Ê kî canê xû vîsnay
koy bi
koyê adiri bi...

Şîma!
şîma kî, vîrarê nê weşeya xû dî
dîma qedehê
xû ra ravêrdê
şîma gül nê bi
şîma wuşk bi
şîma teslimiyetî
xû rot.
Şîma nêyrê name vîna
bi taqtîk.

Bonbayê sîfteymî
teqya ganê giroteyan dî
ina çear egîdî bi
ina nê merdî
ina çear Koy bi
Sîpan,
Ararat,
Cudî,
Zagros
ina vîra nê bi
ina nê merdî..

Mevacı

Ez gülê xti ra
xeber nê girota
vanê,
-o to vira kerdo-
vanê loo,
-aw rê zi adır kewno
aw zi veşeno-

Gülê mı
nıka tı ya koti dı ra?
Tı ya se vana?
Tı ya vana;
-hes çınyu u veşa-
Hawar enbazê no
heskerden rê zi adır kewto.

Deza lo
o ma hes kenê lo
Ina koti dı rê?
Mevacı,
heme çi zuri yo
heme çi rê adır kewto
zerya mı
zerya mı helêno loo...

Bê Zincir

Gûlanê bîhar akerdo
gûlanê eşqda to
bê zincir bi destê to
eşqê ma bi roj

Ez kewta şewqda heyat
ez kewta rayê duri
bê to ray amey girotem
ax jan bê vala

Tî mî ra duri nê bi
tî vîrarê mî dî germey
bî îşkence vîni nê benê ma
ma vîni nê benê.

Rew bêrê

Rew bêrê,
siyayêya şani ra
 rewtir bêrê.
Bîbê aşmiya şani.

Rew bêrê,
şewqa tiji ra
 rewtir bêrê.
Bîbê zerida roji.

Rew bêrê,
heta verey
 u germeya ganê ma
 serd nê biyo.

Merg

Sebeno
mergi
nika mefikiryi
a ki,
weşey fikiryayeni esta
herunda
mergi di.
Mergi,
bi ciwaneya ma ya
pênino
u wextê ci niyo ki
 kêberê ma pırodo
 yan zi bibo mêymanê ma.

Tı va

Mı,

mevera dı

-tı va-

bê zıwan.

Nê wazena bıkewa desta

nê wazena bıba kay

ma pêrê xerib niyê

ganê mı.

Erdanê mınno karıte dı

nê wazena tiji şıro war

u zerya to

mı rê

bıbo şan.

Bê to nê beno

tı va-

zerya mı,

xü dı bıbi

u mı vıra mekı!

Ez erdê to

tı mı ra leteyênê

-tı va-

u mı to vıra nê ke

mı zeri dı

her wext

tenya cınya yê bi

WELATÊ mı.

Tı ya

Ez wazena

to vira bıkerá

tı mı rê

u

şarê mı rê nê bena.

Ez wazena

name yê to zi

vira bıkerá

ez nê wazena

bı êy a bışerma

Ez wazena

to vira bıkerá

qandê kı

tı ya şarê xü dı

xü rê huwena

Kı tı ya

vira rê mı dı

u ez

ê şari ra parçe yê na

u ti

nê şena mı rê bı huwa.

To ra şermayenê

Qandê kî
tî
dî kîtap wenda
u zana kam bi
Voltaire,
Jatin-Paül Sartre,
Emile Zola,
Maxim Gorkî,
Karl Marx,
Adam Smith,
Qandê kî,
tî,
dî qedeh
şarabê Campo Vejio ra şimî
u kî tî zana
kamcin marqa şarabi estê
qandê kî,
tî ya...
çatal u kardî ana kar
qandê kî,
tî ya...
kewna vîrar ra vîrar
qandê kî,
kültürê to yê kehan ra
şermayena
tî vana belki
nêy çiy
to kena entellektüel,
u insanê no newe?

Tı ya

xü ra

kültürê

xü ra

tı ya

ehlaq

u

edetanê

xü ra

remena

Ma tı zana

mana entellektüel,

u

insanê newe biyayenı

çı çiya?

Raşto,

tı ya...

şaraba

u bol çiyê binan naskena

laberê,

wuni çıyan bıki kı

qeçekanê to

to ra,

u entellektüel biyayena to ra

nê şermayê.

B1 name yê Zaza

Vini biyayêya,
pak biyayêya,
pelê,

1 seseri,
wazena,
bê zanayenêy ra
veca.

Wazena êy,
b1 kola
b1 seseri newe ya
ê şar k1
b1 name yê Zaza ya
yenê zıkır kerdem...

1-Seseri: 100 ser (asır)

Vaca

Pêy dı bêri,

vaca,

pêy dı ninê.

Bêri,

vaca,

tı nina.

Hes bıki,

vaca,

"viri bıki" vanê.

-Mı viri ke-

T1 esta

Heme qıseyê mı dı,
heme nuşanê mı dı,
tı esta.

B1 to ya qısey kena
-ez esta...-

T1 vını bena.

Şanı

No şan zi
nê şena rakewa
no şan zi
 hewnê mı kewt
 qırıkê şanê siyay
 u nê şena veca.

Bê hewney ze leyımı
dısıkya yo bı mın a
zey dê şananê mın o,
êy bini ya.
Hêy bê hewneya mırdar
ma tı nê zana kı,
ez çi yê leyımın
 nê dana xû ra...

Nobed nê tepışt

Gülê,
şîrê mî
zey defterê rojane mî o,
o bî macerayena dom keno
jew wextêno nê zaneyen dî
o do bî qediyê
tekrar rê tarixiyê
dîma persanê nimçe mendaye.

Mî Hariman nê dî
Homa mî rê elçitey nê kerd
mî si yê zi nê tîrawut
saltanatê xilyayêy ra.
Ezrail kêberê mî dî nobed nê tepışt
Mî tîjî emanetê Homayan kerd
erdî,
şîrî qandê xû.

Bê to

Hêvi yê mî
vir ameyena mî
bê to
ez,
bîndetst a.
Ez kole ya.

Tî...
Dermanê dîrbetanê mî
tî...
Şewqê hêrsanê çımanê mî
tî...
germeya
eşqê zeri da mî n o jewemin
bê to
u bê name yê to
ez,
kale ya.

Beno kî
ez...
Mirekebê qelemê to.
Beno kî
ez...
rîste yê lqîsebendê to.
Beno kî ez
dîropê goni ya to ra.
Beno kî
ez...
tersanê bê ters a.
Ez a,
ez a,
axinê to.
Ez a
ez a
bî eşanê to dî
ez a,
dîrbetın.

Tî hêvi yê mî,
dîma her heskerdenî
tî,
germeya ganê mî.

1Qîsebend: Ferheng

Vêyşan

Ez,
sepeyeya şanê tariyanê
zımıstani.
Tı,
aşmiya amnanı.
Ez,
bê smor,
şanê aşmiya to.
Tı,
awa çolı
germeya amnanı
u ez têyşan
vıradê to dı
zey qeçekêno bê şıt
vêyşan.

Qirayena to

Weş a mı,
ez mēymanê to ya
doşekê ravini
bı destê xû ya
wazena to nas kera
bı boyê to ya.

Ze varanê şanı,
ma xû nımna bi
binê cı dı...
U lewê ma yê têyşan
zey dê erdê qelışyaye...

Heme bı êy feqireya,
zeriya to ze asın
hêrsanê to ze adır
mı veşna.

Koyan bi ze şinê qeçeka
ser miyanê mı dı
-tı-
tewê to
u hêrsê çımanê to
lepanê mı pır kerd.

Ax weş a mî,
ax delal a mî
tî hêşê çımanê mî o jewemî
tî virê mî dî rê
bîm adıran dî.

Qijiniya to,
zey têşaneyaya
golî Wanî
ez pelê dara
darê xû ra kewta
-wesarê-
ver va yê serdî.

Bînê şanê varitî dî
mî to vîna
u mî axinî antî
u pêhesyayena to
gonî ya mî kerd germ
qesba mî dî...

Vîra rê to dî
vengê pêlê awî
u daranê wuşkan
ez mîsaya
hêrsanê
çımanê xû
arêkerdenî rê
Qandê hesretê to.

Kam nê wazeno

Êy işkence!
zilmê ganê mî
kêberê asîm her wext girote
dıropê goni
ser dıranê mîm o şıkyaye
dırbetîm o -vir aneyena mî-

Bî destê NEWTON a elektrîk îcat bî
u bî roşnayeya şanê girotey
şermayenî nê mend
u camêrdey bî parçe-perçe
laberê waştênî niyame şıkyayenî.

Embaz u leşwanê mî
şîma çîmanê mî ver dî
zeydê rojanê amnanî, derg...
Zeydê melodiyêno weş
goşanê mî miyandê şîrqan kenê.

Ax...A tamê goni
ser lewanê to bî
lewanê to kerdê parçe-parçe
u gonîya to
peydê kêberê asîmê ê girotey
u lepê gonitêşanan dî.

Kam nê wazeno heyatê xû bîramno
u serê xû yê gencey
kam nê wazeno, kam nê wazeno...
Her çen dî girote bîbo zî gan
her tîm wazeno jîm bîkero.

Mij

Ez şiya
to,
vira kerda
ez ameya
tı,
dur kewta
çıçıyo waştênê to güla mı ?

Ez zana waştêya mı
ma qeçkey dı pêhezkerd
to hetı
pak bi zerya mı
zelal bi.

Bonê to
axinê to
miyanê mij dı
qandê mı rayver bi
u zeriweşey miyanê mı dı
ca kerd.

Ez ameya
laberê,
Tı heyal biya.

Şermayenı

To ra
ez nê şermayena.
Qandê k1,
tı ê mı niya.
Laberê;
medı şermayenı
o k1 ganê to ra,
jew parçe yo.

Mı kam nê vîna kî

Mı kam kam vîna
vêşan, têşan u nêçaran
Mı kam kam vîna
bî ruwendo keleya,
 hîngêmên werdê
nêy hetî zî
ê kî qandê nandê xû kar kerdê
mı wumî merdımı vîna kî
heyat kerdê, vêhêrê mewkî bî
mı çiyê wûnî vînay kî
herunda namî dî, penîr werdê
ê kî feqîran nê fîkîryayê,
 û reheteya werdê
ê dostanî xû nê fîkîryayê
tew bî lepîna perey
dayê qandê makyajê xû
Mı kam kam vîna
ax dostanê dî
 eger şîma bîzanê
mı kamî nê dî kî.

Hüş!

"Hüş!" heger ez vaca
tı yê bî şermayê vatenê mı ra

Ax zerya mı dî rakewte
bî no qespayê dîrbetına
edo senin to hezkera?
Tı senin hezkerê
bî eşqanê to yê kîhani
kî qesbayê to kerdo kûfıkın?

Çiyê kîhani
mı çırna bî to ya
jew jew...
Ze poçkê do newe
mı to zi naya bî poçkê dê
o çiyê kîhanan.